

Eurofondy predstavujú viac ako polovicu verejných investícií v krajine. Na Slovensko z Európskej únie príde na podporu menej rozvinutých regiónov do roku 2020 približne 15 miliárd eur. Eurofondy nedostanú stopku ani po roku 2020, keď by už únia mala mať o jedného člena menej, bude sa však klásť väčší dôraz na ich efektívnosť. Ľudmila Majláthová, ekonomická radkyňa Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku, vysvetľuje, že financie na tzv. kohéznou politiku by sa zastaviť nemali, môže sa však zmeniť ich nastavenie.

Je pre Slovensko ohrozený prísun eurofondov po roku 2020?

Napriek tomu, že väčšina krajín momentálne koncentruje svoje úsilie na rozbehnutie výziev a zazmluvňovanie projektov, príprava na obdobie po roku 2020 sa už začala. Diskusie prebiehajú v dvoch rovinách. Tá prvá súvisí s objemom financií na kohéznou politiku po roku 2020. Po odchode jedného z kľúčových prispievateľov, Veľkej Británie, hrozí výpadok EÚ rozpočtu. Inými slovami, ak sa nenájdu nové zdroje príjmov, tak sa celkový rozpočet EÚ zníži. Zároveň však narástol počet priorít, ktoré si nárokuje financovanie a kde sa očakáva významnejšia úloha EÚ. Spomeniem len migračnú krízu, teroristické útoky a s tým spojené výdavky na vnútornú a vonkajšiu bezpečnosť alebo obranu. Takže rozpočtový koláč EÚ bude menší, bude sa musieť prerozdeliť na viacero kúskov a zároveň bude musieť dosiahnuť väčšiu efektívnosť, čiže lepšie výsledky za menej peňazí.

Ako sa teda nastaví rozpočet?

To je téma, ktorú chce Európska komisia diskutovať aj s verejnosťou a ešte v júni preto predstavila diskusný dokument o budúcnosti financií EÚ, ktorý nadväzuje na päť scenárov Bielej knihy o budúcnosti EÚ. V polovici budúceho roka by mala komisia predstaviť návrh viacročného finančného rámca, ktorý stanoví objemy prostriedkov na jednotlivé politiky EÚ po roku 2020. Paralelne prebieha diskusia týkajúca sa samotného nastavenia kohéznej politiky po roku 2020. Jedna z prvých diskusií na túto tému sa uskutočnila v júni na Kohéznom fóre. Predpokladá sa, že tri kategórie regiónov, ako aj dôraz na princípy, ako sú partnerstvo, solidarita a financovanie projektov pridanou európskou hodnotou, zostanú zachované. Namiesto grantov by sa v oveľa väčšej miere mala podporovať návratná forma pomoci, čiže zvýhodnené úvery, garančné schémy alebo kombinácie týchto foriem financovania v jednom projekte (granty a úvery), ako aj synergické efekty medzi EÚ programami, napríklad kombinácie podpory výskumných projektov z EŠIF (Európske štrukturálne a investičné fondy) a Horizont 2020.